

بیمارستان شهید مطهری مروت

عفونت ریه در کودکان

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی :

تهیه کننده: سارا خلیلوند-کارشناس پرستاری

فاطمه شیروانی - کارشناس پرستاری

تهیه و بازنگری : تابستان 1405

منبع : کتاب وونگ 2024- نلسون 2025

تایید شده توسط : دکتر کوثر رحیمی متخصص اطفال

عفونت ریه کودکان

پیشگیری :

برای پیش گیری بهتر است نکات زیر را در نظر داشته باشید:

- از تماس کودک با افراد مبتلا به عفونت های تنفسی خودداری کنید.
- از مواجهه با سرما یا خیس بودن لباس کودک در هوای سرد خودداری کنید.
- تغذیه مناسب بخصوص در کودکان عامل مهمی در پیشگیری از عفونت های ریه است.
- درمان به موقع عفونت های ساده تنفسی احتمال عفونت ریه را کاهش می دهد.
- بهتر است کودک در محل هایی که احتمال آلودگی در آنها بیشتر است حضور نیابد.
- هیچگاه سرخود دارو به خصوص آنتی بیوتیک و داروهای کورتون دار به کودک ندهید.

عفونت ریه به التهاب بافت ریه همراه با تراکم آلوئولی گفته می شود. پنومونی یا عفونت ریه یکی از شایعترین علل مرگ و میر کودکان در کشورهای در حال توسعه است عفونت ریه در اثر ارگانیسم های مختلفی همچون ویروس، باکتری و قارچ ایجاد می شود .شایعترین علت در کودکان عفونت های ویروسی است و عفونت های باکتریای ۱۰ تا ۳۰ درصد را شامل می شود. همچنین عفونت ریه به علت استنشاق مواد شیمیایی و مواد حساسیت زا نیز ایجاد می شود راه انتقال عفونت گاهی از طریق جریان خون به ریه ها است ولی اغلب توسط قطرات تنفسی به ریه ها هم منتقل می شود و منبع این جرم ها افرادی هستند که با سرفه و عطسه کردن باعث انتشار جرم ها در هوای تنفسی می شوند.

گاهی اوقات این نوع عفونت از طریق پرندگان و یا عفونت های بیمارستانی نیز منتقل می شود. علل عفونت ریه می تواند باکتری، ویروس و یا قارچ باشد. انگل ها نیز باعث این عفونت ها می گردند

عفونت باکتریایی از تمامی عفونت ها بیشتر است. این عفونت ها توسط آنتی بیوتیک ها درمان می شوند. عفونت های باکتریایی موجب سوزش پوست می گردد.

عوامل پرخطر

- سن : عملکرد سیستم ایمنی یک کودک تا سن پنج یا شش سالگی کامل نشده است.
- جنسیت: پسر بچه ها بیشتر مستعد عفونت های مکرر تنفسی هستند.
- در معرض خطر بودن: بچه هایی که در مهد کودک ها هستند ، بچه هایی که خواهر و برادر دارند (مخصوصا خواهر و برادرهایی که مدرسه می روند) و کودکانی که در خانواده های پر جمعیت هستند بیشتر در معرض خطر هستند.
- عدم استفاده از شیر مادر
- وجود حیوانات خانگی (بخصوص سگ و گربه)
- فصل زمستان
- سوء تغذیه
- وضعیت بد اقتصادی اجتماعی

علائم عفونت ریه در کودکان

- عفونت ریه بسته به عامل ایجاد کننده می تواند علائم مختلفی داشته باشد. تب، درد قفسه سینه، سرفه، کاهش اشتها و ضعف از علائم اصلی بیماری هستند
- سرفه یکی از علائم اصلی عفونت ریه در کودکان می باشد.
  - سرفه در ابتدا ممکن است خشک باشد اما یک تا ۲ روز بعد سرفه همراه با خلط خواهد شد

- خلط معمولا زرد رنگ است و ممکن است رگه های خونی داشته باشد یا نارنجی رنگ باشد
- تنفس سریع و سطحی به طوری که ممکن است بیمار به نفس نفس زدن بیفتد
- بیماری ریوی ممکن است فقط در اثر سرماخوردگی پدید بیاید و یا به صورت عوارض بعضی از بیماری ها بروز کند

مراقبت و رژیم غذایی

- در طول مدت بیماری و بعد از آن با زیاد کردن وعده های غذایی از عقب ماندن رشد کودک جلوگیری کنید .
- بهتر است از غذاهایی مثل سوپ ، آش و فرنی که نیاز به جویدن ندارند استفاده کنید.
- از مصرف غذاهای سرخ شده پرادویه و محرک خودداری کنید
- در طول درمان تا بهبودی کامل از مصرف مواد تحریک کننده سرفه مثل شیرینی اجیل موز شکلات دانه های روغنی و... خودداری کنید
- مایعات کافی مصرف کنید
- به کودک اجازه دهید رژیم غذایی در حد تحمل و مورد علاقه خود را انتخاب کند
- فعالیت های کودک باید متناسب با سن و وزن کودک باشد و با استراحت کودک تداخل نداشته باشد

- با ستفاده یک دستگاه مرطوب کننده هوا با بخار و بخور گرم رطوبت کافی را برای تنفس راحت کودک فراهم کنید.
- جهت تخفیف درد سینه میتوانید از یک بالشتک یا کمپرس آب گزم روی قفسه سینه استفاده کنید.
- ممکن است چند هفته بعد از عمل موفقیت آمیز سرفه های ازاردهنده کوتاهی تنفس و خستگی داشته باشد که طبیعی هست.
- برای کودک در خروج از منزل از ماسک شال استفاده کنید.

درمان

در صورت درمان سرپایی می توان از آنتی بیوتیک های خوراکی استفاده کرد اما در صورت بستری فرد باید از آنتی بیوتیک های تزریقی استفاده شود. فیزیوتراپی قفسه سینه، بخور، استفاده از داروهای برم هگژین یا گایافنزین ، تجویز مسکن و تب بر و تجویز اکسیژن نیز از دیگر روش های درمانی این بیماری عفونی است .

واکسیناسون در کاهش بروز علل قابل پیشگیری تاثیر زیادی دارد لذا به واکسینه کردن کودکان بیشتر توصیه می شود.

در صورتی که کودک دچار سرماخوردگی و یا سایر عفونت های تنفسی باید نکات بهداشتی رعایت گردد تا از انتقال عوامل بیماری زا به افراد مستعد پیشگیری شود.

به امید سلامتی و تندرستی